

RP 148/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att mervärdesskattelagen ändras, så att bestämmelserna om skattefrihet inom social-, hälso- och sjukvården uppdateras i enlighet med social- och hälsovårdsreformen och reformen av småbarnspedagogiken.

Dessutom föreslås att den skattemässiga behandlingen av tolkningstjänster för personer med hörsel-, synhörsel- och talnedsättning förtydligas och förenhetligas med skattefriheten för övriga tjänster inom socialvården.

Enligt förslaget ändras mervärdesskattelagen även temporärt. Till den del ändringarna gäller överföring av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster till landskapen, träder de i kraft först när ansvaret överförs.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE OCH FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	3
2 EKONOMISKA KONSEKVENSER	5
3 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
4 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	5
DETALJMOTIVERING	6
1 LAGFÖRSLAG	6
1.1 Lag om ändring av mervärdesskattelagen.....	6
1.2 Lag om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen.....	9
2 IKRAFTTRÄDANDE	9
Lag om ändring av mervärdesskattelagen	11
Lag om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen.....	13
BILAGA	14
PARALLELLEXTER	14
Lag om ändring av mervärdesskattelagen	14
Lag om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen.....	16

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Det system för mervärdesskatt som tillämpas i Finland definieras i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt och är bindande för Finland. Enligt direktivet ska medlemsstaterna undanta hälso- och sjukvård, som anses vara verksamhet av allmänt intresse, från skatteplikt samt även socialvård enligt fastställda villkor.

Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) är hälso- och sjukvården befriad från skatt. Utgångspunkten i definitionen av omfattningen av den skattefria hälso- och sjukvården är att skattefriheten så långt som möjligt ska följa de allmänpolitiska målen om vilken typ av vård som bör höra till samhällsstödd verksamhet. Skönhetsvård, allmän rekreation eller annan motsvarande verksamhet avses lämna utanför tillämpningsområdet för skattefriheten. Skattefriheten gäller såväl offentlig som privat hälso- och sjukvård. Bland den privata verksamheten är det bara vårdverksamhet som står under samhällets tillsyn som är befriad från skatt.

Även socialvården är befriad från skatt som en verksamhet som i huvudsak finansieras med offentliga medel. Skattefri socialvård är en verksamhet vars syfte är att sörja för vården om barn och ungdomar, barndagvården, vården av äldre personer, personer med utvecklingsstörning och andra personer med funktionsnedsättningar, inklusive ordnande av boende och stödåtgärder, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet. Skattefriheten gäller både institutions- och öppenvården. Den skattefria socialvården är utöver verksamhet som bedrivs av staten och kommunerna även motsvarande verksamhet som bedrivs av privata tjänsteproducenter under samhällets tillsyn.

I propositionen föreslås att bestämmelserna om skattefrihet som gäller hälso- och sjukvården och socialvården ska uppdateras så att de motsvarar ändringarna av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster som föreslås i social- och hälsovårdsreformen samt ändringarna av villkoren och tillsynen som gäller tjänsteproducenterna. Bestämmelserna ska även till vissa andra delar uppdateras så att de motsvarar ändringarna i lagstiftningen om social- och hälsovården.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) föreslås att lagstiftningen om ordnande av socialvården ska ändras, så att ansvaret för att ordna socialvård ska överföras från kommunerna till landskapen. Med anledning av ändringen ska skattefriheten för socialvården ses över, så att den i stället för verksamhet som bedrivs av kommunerna ska gälla verksamhet som bedrivs av landskapen.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om produktion av social- och hälso-tjänster (RP 52/2017 rd) föreslås ändringar av förfarandena kring verksamhetsförutsättningar för, registrering av och tillsyn över producenter av social- och hälso-tjänster. Största delen av bestämmelserna i lagen om produktion av social- och hälso-tjänster, nedan *social- och hälso-tjänstproduktionslagen*, avses träda i kraft den 1 januari 2019.

Framöver är enhetlig registrering en förutsättning för att bedriva social- och hälsovårdsverksamhet. Avvikande från nuläget ska producenter av social- och hälso-tjänster registreras i samma register och registreringsskyldigheten ska utvidgas till att gälla offentliga tjänsteenheter. I början ska regionförvaltningsverken och Valvira fungera som registreringsmyndigheter, men framöver är avsikten att överföra uppgifterna till statens tillstånds- och tillsynsverk som

RP 148/2018 rd

ska vara riksomfattande. Registermyndigheten ska ansvara för tillsynen över verksamheten. Till följd av reformen upphävs de nuvarande tillstånds- och anmälningsförfarandena inom social- och hälsovårdsbranschen.

Framöver ska förutsättningarna för hälsovård hos offentliga och privata tjänsteproducenter definieras och tillsynen ordnas på ett enhetligt sätt. Således kan även förutsättningarna för mervärdesskattfrihet anges på ett enhetligt sätt för både offentliga och privata tjänsteproducenter.

Reformen gällande förutsättningarna för produktion av social- och hälsotjänster, registrering och tillsyn ger inte upphov till något behov av att ändra den lagstadgade definitionen av skattefrihet inom socialvården. Skattefriheten ska fortfarande gälla verksamhet som övervakas av socialmyndigheten. Som socialmyndighet anses en myndighet vars uppgift är att utöva tillsyn över producenter av socialtjänster i det nya serviceproduktionssystemet.

Bland tolkningstjänsterna för personer med funktionsnedsättning är det enligt den uttryckliga bestämmelsen i nuläget bara tolkservice till döva som är befriad från skatt. Med stöd av lagen har utöver personer med hörselnedsättning även personer med synhörsel- och talnedsättning rätt till tolkningstjänster som finansieras med offentliga medel, men den skattemässiga behandlingen av dessa tolkningstjänster har visat sig vara en tolkningsfråga i beskattningen. Den skattemässiga behandlingen av tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning ska förtydligas och förenhetligas med skattefriheten inom övriga socialvårdstjänster. Sådana tolkningstjänster för personer med hörsel-, synhörsel- och talnedsättning som främst finansieras med offentliga medel eller ordnas med stöd av lagen ska befrias från skatt som en del av den skattefria socialvården.

Småbarnspedagogiken är numera en del av den skattefria socialvården. Enligt 37 § i mervärdesskattelagen betalas inte skatt på försäljning av tjänster och varor i form av socialvård. Enligt 38 § i nämnda lag avses med socialvård verksamhet som bedrivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte bland annat att sörja för vården om barn och ungdomar, barndagvården samt annan motsvarande verksamhet.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om småbarnspedagogik (RP 40/2018 rd) föreslås att överföringen av småbarnspedagogiken från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet ska slutföras. Ändringen avses träda i kraft den 1 augusti 2018. Ändringen har genomförts i etapper och i den sista etappen av bytet av förvaltningsområde har en ny lagstiftning för dagvården beretts för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, så att det inte längre ska vara nödvändigt att tillämpa bestämmelserna inom social- och hälsovårdens förvaltningsområde på småbarnspedagogiken.

Bestämmelser om ordnande av och tillsyn över småbarnspedagogik ska finnas i lagen om småbarnspedagogik. Kommunerna ska fortfarande vara skyldiga att ordna småbarnspedagogiken. Med småbarnspedagogik avses en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas. Inom småbarnspedagogiken utgör fostran, undervisning och vård en innehållsmässig helhet, men olika områden kan dock betonas på olika sätt, till exempel för barn i olika åldrar, i olika verksamhetsformer eller i fostran som sker under olika tider på dygnet.

Enligt lagen ska verksamhetsformerna inom småbarnspedagogiken vara daghemsverksamhet, familjedagvård och öppen småbarnspedagogisk verksamhet. Det ska vara frivilligt för kommunerna att ordna öppen småbarnspedagogisk verksamhet som komplement till serviceutbudet inom småbarnspedagogiken. Serviceproducenter kan utöver kommuner och samkommuner även vara privata serviceproducenter. Om förskoleundervisning enligt lagen om grundlägg-

RP 148/2018 rd

gande utbildning ordnas på ett daghem, ska utöver lagen om grundläggande utbildning även lagstiftningen om småbarnspedagogiken tillämpas på denna. Verksamheten hos privata serviceproducenter ska vara anmälningspliktig och serviceproducenterna ska antecknas i registret.

Småbarnspedagogiken ska fortfarande vara befriad från skatt som en verksamhet som ordnas med stöd av lagen och finansieras med offentliga medel. Kommunen ska kunna ordna småbarnspedagogiken själv eller som köptjänst. För småbarnspedagogik som ordnas som köptjänst ska kommunen liksom nu ha rätt till återbäring för den kalkylerade mervärdesskatten.

För att förtydliga rättsläget och uppdatera bestämmelserna ska en uttrycklig bestämmelse om att småbarnspedagogiken är skattefri tas med i mervärdesskattelagen. Den administrativa ändringen av småbarnspedagogiken påverkar inte omfattningen av skattefriheten.

Det föreslås att mervärdesskattelagen ändras även temporärt, eftersom ändringarna, till den del de gäller överföring av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster till landskapen, ska träda i kraft först när ansvaret överförs.

2 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen bedöms inte medföra några betydande ekonomiska konsekvenser.

Det är svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av förenhetligandet av den skattemässiga behandlingen av tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning med skattefriheten inom den övriga socialvården. Enligt uppgifter som erhållits från Skatteförvaltningen kan de ekonomiska konsekvenserna dock bedömas vara av ringa betydelse.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. I beredningen av propositionen deltog även social- och hälsovårdsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet.

Utlåtandet har begärts: undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Skattestyrelsen, Finlands näringsliv rf, Finlands Kommunförbund rf, Suomen Tilintarkastajat ry, Företagarna i Finland rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd), som är under behandling i riksdagen och i vilken ingår en överföring av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster och en ändring av den återbäring av mervärdesskatt till kommunerna som avses i 130 a § i mervärdesskattelagen med anledning av överföringen av uppgifterna. Propositionen har också samband med regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om produktion av social- och hälso-tjänster (RP 52/2017 rd), som är under behandling i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om ändring av mervärdesskattelagen

35 §. I paragrafen ingår en definition av skattefria hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt förslaget ska definitionen ändras på grund av ändringarna av lagstiftningen om social- och hälsovårdstjänster.

Enligt den nuvarande definitionen avses med hälso- och sjukvårdstjänster åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga.

I 3 § 3 punkten i social- och hälsotjänstproduktionslagen definieras en hälsotjänst som hör till den lagens tillämpningsområde. Enligt nämnda punkt avses med hälsotjänst främst sådana åtgärder för bestämmande av patientens hälsotillstånd eller för återställande eller upprätthållande av hälsan som utförs av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård. Definitionen motsvarar till största delen den definition av hälso- och sjukvårdstjänster i 35 § i mervärdesskattelagen som nu tillämpas på både offentlig och privat hälso- och sjukvård.

Den nya definitionen av hälsotjänst i social- och hälsotjänstproduktionslagen inkluderar behandlingar som grundar sig på medicinska metoder eller läkarvetenskap och som utförs av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller vid en tjänstenhet för hälso- och sjukvård och som enligt en medicinsk bedömning inte är nödvändiga för att bestämma patientens hälsotillstånd eller för att återställa eller upprätthålla patientens hälsa. Enligt nuvarande praxis omfattas sådana behandlingar vanligen inte av den skattefria hälso- och sjukvården. Vid tolkningen av tillämpningsområdet för mervärdesskattefriheten ska man fortfarande beakta bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet och dess rättspraxis.

Enligt 1 punkten i den nuvarande paragrafen gäller skattefriheten vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten eller kommunen eller vård som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990). Bestämmelserna ska ändras så att de motsvarar den föreslagna social- och hälsotjänstproduktionslagen.

Enligt 3 § i social- och hälsotjänstproduktionslagen är tjänsteproducenter bland annat landskapets affärsverk och privaträttsliga sammanslutningar. Enligt 3 § i social- och hälsotjänstproduktionslagen avses med tjänsteproducenter även självständiga yrkesutövare som producerar hälsotjänster. Tjänsteproducenter som är fysiska personer ska uppfylla kriterierna enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Tjänsteproducenter som är enskilda näringsidkare men som inte själva tillhandahåller tjänster kan också vara andra än yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, eftersom yrkeskompetens då inte krävs. Enligt 4 § i social- och hälsotjänstproduktionslagen får hälsotjänster produceras endast av en sådan tjänsteproducent som är registrerad och vars tjänstenhet är registrerad i det register över tjänsteproducenter som avses i lagen.

Vård som tillhandahålls i tjänstenheten för hälso- och sjukvård ska fortfarande vara befriad från skatt. Tjänstenhet för hälso- och sjukvård definieras i 3 § 4 punkten i social- och hälsotjänstproduktionslagen. Enligt nämnda punkt avses med tjänstenhet en administrativt organiserad helhet där det produceras hälsotjänster. Begreppet tjänstenhet ska inkludera definitionen av nuvarande verksamhetsenheter för offentlig hälso- och sjukvård samt definitionen av verksamhetsenheter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård. För att förtydliga rättslä-

RP 148/2018 rd

get ska den tjänstenhet som definieras i social- och hälso-tjänstproduktionslagen dock inte längre vara bunden till begreppet verksamhetsenhet eller verksamhetsställe eller deras fysiska läge. Tjänstenheten ska kunna utgöras av flera tjänster, flera fysiska verksamhetsställen eller sakna fysiskt verksamhetsställe.

Eftersom även offentliga tjänstenheter avvikande från nuläget ska omfattas av registreringsförfarandet på samma sätt som privata enheter, ska det till 1 punkten i paragrafen fogas motsvarande kriterium som i 2 punkten, enligt vilket tjänstenheten ska vara registrerad enligt lag. Ändringen påverkar inte tillämpningsområdet för skattefriheten.

Vård som ges i både offentliga och privata tjänstenheter ska vara befriad från skatt på samma villkor. Till exempel så kallade alternativa vårdformer, som inte är medicinskt motiverade, ska inte anses vara hälso- och sjukvård.

Enligt 2 punkten i den nuvarande paragrafen ska vård som ges av en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som bedriver sin verksamhet med stöd av lagstadgad rätt eller som enligt lag är registrerad fortfarande vara skattefri.

Förslaget är inte avsett att ändra de nuvarande grunderna för definitionen av skattefrihet inom hälso- och sjukvårdstjänster. Även en del av verksamheten hos en sådan tillhandahållare av tjänster som är en registrerad tjänsteproducent kan hamna utanför tillämpningsområdet för skattefrihet beroende på tjänstens syfte och innehåll.

36 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om skattefri överlåtelse av vissa varor och tjänster i anslutning till skattefri hälso- och sjukvård. I bestämmelsen föreslås justeringar med anledning av social- och hälsovårdsreformen.

För neutralitetens skull och för att förenkla beskattningen har bland annat överlåtelse av apparater som används i verksamheten vid privata läkar- och tandläkarcentraler och sjukhus samt underhållet av dessa, vårdmaterial samt administrativa tjänster i anslutning till vården från en producent av hälso- och sjukvårdstjänster till en annan utövare av denna verksamhet befriats från skatt i punkt 5.

Enligt förslaget ska formuleringen ändras så att den motsvarar social- och hälso-tjänstproduktionslagen. Enligt 3 § 1 och 3 punkten i social- och hälso-tjänstproduktionslagen ska med producenter av hälso-tjänster avses landskapets affärsverk, aktiebolag och andra bolag, sammanlutningar, andelslag, stiftelser och självständiga yrkesutövare som producerar sådana hälso-tjänster som definieras i nämnda lag. Skattefriheten ska framöver bara tillämpas på tjänsteproducenter i privaträttslig organisationsform, och därför lämnar landskapets affärsverk i egenkap av offentligt samfund utanför tillämpningsområdet.

38 §. I paragrafen ingår en definition av skattefri socialvård. Enligt förslaget ska definitionen ändras så att den motsvarar ändringar som sker i samband med social- och hälsovårdsreformen.

Kommunen ska tas bort ur definitionen, eftersom kommunen inte längre ska inneha några uppgifter som anses vara socialvård i mervärdesbeskattningen. Den verksamhet som bedrivs av landskapet ska läggas till i definitionen. Även socialvård som ordnas av staten ska fortfarande vara skattefri.

Producenter av hemservice inom socialvården kan producera stödtjänster, såsom måltids-, städ- och följeslagarservice själv eller såsom underleverans. En producent av hemservice är skyldig att registrera sig och att övervaka att hemservice tillhandahålls enligt kundens behov.

RP 148/2018 rd

Det nya registreringsförfarandet möjliggör övervakning av att förutsättningarna för skattefrihet uppfylls vad gäller stödtjänsterna. För att åstadkomma en neutral skattemässig behandling ska nämnda stödtjänster vara skattefria enligt nuvarande praxis, oberoende av sättet på vilket de produceras.

Definitionen ska också uppdateras genom att införa uttrycken ”person med funktionsnedsättning” och ”äldre person”. Trots den ändrade terminologin ska skattefriheten fortfarande gälla även sådana tjänster som i socialvårdslagstiftningen anges som tjänster riktade till utvecklingsstörda och äldre personer.

Enligt 59 § 5 punkten är tolkservice till döva befriad från skatt. Tolkservice till döva finansieras vanligen med samhällsmedel. Med stöd av lagen har utöver döva även personer med synhörsel- och talnedsättning rätt till tolkningstjänster som finansieras med offentliga medel. Bestämmelser om tolkningstjänster som finansieras med offentliga medel finns i lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010), men tjänsterna kan också ordnas med stöd av annan lagstiftning. Eftersom producenter av tolkningstjänster inte anges i registret över producenter av social- och hälsovårdstjänster, har den skattemässiga behandlingen av tolkningstjänster för personer med synhörsel- och talnedsättning i praktiken varit oklar. För att förtydliga rättsläget ska en uttrycklig bestämmelse om att även sådana tolkningstjänster som överläts till personer med synhörsel- och talnedsättning är skattefria tas med i lagen. I paragrafen fogas ”tolkservice på grund av annat motsvarande handikapp”. Målet är ändå inte att utvidga tillämpningsområdet av skattefriheten.

Dagvård ska tas bort ur definitionen av socialvård, i stället ska bestämmelser om att den är skattefri finnas i 38 a och 38 b §.

38 a §. Paragrafens 1 mom. ska innehålla en bestämmelse om att småbarnspedagogiska tjänster som definieras i 38 b § är skattefria. Om skattefriheten stadgas under rubriken ”Socialvård”. Liksom nu samma principerna som gäller skattefriheten av socialvård tillämpas på skattefriheten.

Enligt 2 mom. ska tjänster och varor som vanligen hör till småbarnspedagogiken vara skattefria då den som tillhandahåller småbarnspedagogik överläter dem i samband med verksamheten. Skattefriheten ska gälla exempelvis medföljande material och måltider inom ramen för verksamheten. Skattefriheten ska bara tillämpas på överlåtelser till den som erhåller småbarnspedagogik i situationer där en avgift ska uppbäras. Varor och tjänster som den som tillhandahåller småbarnspedagogik skaffar genom underleverans ska enligt de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen vara skattepliktiga.

38 b §. Paragrafen ska innehålla en definition av skattefria småbarnspedagogiska tjänster. Liksom nu ska småbarnspedagogiken vara skattefri, eftersom den är verksamhet som finansieras med offentliga medel och står under samhällets tillsyn.

En förutsättning för skattefrihet vara att verksamheten står under samhällets tillsyn. Enligt 52 § i lagen om småbarnspedagogik ska tillsynsmyndigheterna för småbarnspedagogik i detta skede av reformen vara regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt ett organ som utses av kommunen eller en av detta organ utsedd myndighet. Senare ska uppgifterna vid regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården överföras till nationella organ.

I 5 § i lagen om småbarnspedagogik föreskrivs om kommunens skyldighet att ordna småbarnspedagogik. Enligt nämnda paragraf kan kommunen ordna småbarnspedagogiken som egen verksamhet eller genom att anskaffa service från en annan serviceproducent. En privat

RP 148/2018 rd

serviceproducent ska göra en anmälan om inledande av verksamhet till kommunen och registrera sig i registret över tillhandahållare av privat service, såsom föreskrivs i 44 och 46 § i lagen om småbarnspedagogik.

En privat serviceproducent kan ordna småbarnspedagogik då kommunen inte ordnar den. Så är det exempelvis när småbarnspedagogiken anordnas med hjälp av stödet för privat vård av barn. Även sådan verksamhet omfattas av tillsynen enligt lagstiftningen om småbarnspedagogik.

Med småbarnspedagogisk verksamhet ska avses daghemsverksamhet, familjedagvård och annan småbarnspedagogik. Med annan småbarnspedagogisk verksamhet ska avses exempelvis öppen småbarnspedagogisk verksamhet som omfattas av tillsynen och som kommunen eller samkommunen kan ordna. Enligt 38 § ska åtgärder som stöder barnet och genomförs på basis av socialvårdslagstiftningen samt hör till det mångprofessionella samarbetet vara skattefria.

59 §. Bestämmelsen om skattefrihet i 5 punkten ska upphävas. Bestämmelsen om skattefri tolkservice till döva ska ingå i bestämmelserna om den skattefria socialvården.

130 a §. För att förbättra förvärvsneutraliteten innehåller paragrafen bestämmelser om kommunernas rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på skattefria tjänster och varor som de anskaffat i anslutning till skattefri socialvård. Rätten till återbäring gäller även skattefria anskaffningar för dagvården.

Paragrafens 1 mom. 2 punkten ändras så, att kommunerna ska ha rätt till ovan nämnda återbäring för skattefria småbarnspedagogiska tjänster enligt 38 a § och tillhörande varor och tjänster som de anskaffat. Kommunerna ska således få återbäring för den kalkylerade skatten exempelvis när de använder sig av underleverans vid ordnandet av daghems- eller familjedagvård, liksom i nuläget.

1.2 Lag om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen

35 §. I paragrafen definieras skattefri hälso- och sjukvård.

Skyldigheten att registrera offentliga samfund i enlighet med reformen av produktionen av social- och hälso- och hälso- och sjukvård är inte avsedd att gälla kommunen eller samkommunen, utan den är avsedd att gälla landskapet. Paragrafen ska ändras så att den innehåller ovan nämnda ändringar med anledning av reformen. Vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av kommunen ska dock befrias från skatt tills ansvaret för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster överförs till landskapen.

38 §. I paragrafen ingår en definition av skattefri socialvård.

Enligt förslaget ska 1 mom. ändras så att det innehåller ovan nämnda ändringar med anledning av reformen. Socialvård som ordnas av kommunen ska dock befrias från skatt tills ansvaret för att ordna socialtjänster överförs till landskapen.

2 Ikraftträdande

Lagarna förslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Avsikten var ursprungligen att ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster skulle överföras till landskapen den 1 januari 2019, men i riksdagen pågår en senareläggning av reformen som innebär att uppgifterna överförs till landskapen den 1 januari 2021. Dessutom är

RP 148/2018 rd

skyldigheten att registrera offentliga samfund i enlighet med reformen av produktionen av social- och hälsojänster inte avsedd att gälla kommunen eller samkommunen. I fråga om offentliga samfund ska reformen i fråga träda i kraft först när uppgifterna överförs till landskapen. Även ändringarna av mervärdesskattelagen ska till denna del tillämpas först när uppgifterna överförs till landskapen. Således ska det slutliga innehållet i 35 § och 38 § 1 mom. tillämpas först från och med den 1 januari 2021. Fram till denna tidpunkt ska de gällande 35 § och 38 § 1 mom. tillämpas temporärt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 59 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 1218/1994,
ändras 35 § 1 punkten, 36 § 5 punkten, 38 § och 130 a § 1 mom. 2 punkten,
av dem 36 § 5 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995 och 130 a § 1 mom. 2 punkten i lag 1457/2011, och
fogas till lagen nya 38 a och 38 b § som följer:

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

- 1) vård vid en tjänstenhet för hälso- och sjukvård som är registrerad enligt lag,

36 §

Skatt betalas inte heller på försäljning av följande varor och tjänster

5) varor och tjänster som används direkt i hälso- och sjukvård och som en sådan producent av hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om produktion av social- och hälso- och sjukvårdstjänster (/) som inte är ett offentligt samfund eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården enligt 35 § 2 punkten inom ramen för sin verksamhet överlåter till en sådan producent av hälso- och sjukvårdstjänster eller till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bedrivs av staten eller landskapet samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar *samt* vården av äldre personer, vården av och andra tjänster och stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet.

Med socialvård avses också sådana tolkningstjänster på grund av hörsel-, synhörsel- och talnedsättning eller annat motsvarande handikapp som ordnas med stöd av lag eller understöds med statliga medel.

Socialvård

38 a §

Skatt betalas inte på försäljning av småbarnspedagogiska tjänster.

RP 148/2018 rd

Skatt betalas inte heller då den som tillhandahåller småbarnspedagogik i samband med detta överlåter tjänster och varor som vanligen hör till de småbarnspedagogiska tjänsterna till den som erhåller småbarnspedagogiska tjänster.

38 b §

Med småbarnspedagogiska tjänster avses daghemsverksamhet, familjedagvård och annan småbarnspedagogisk verksamhet som bedrivs av kommunen eller som under tillsyn av de myndigheter som svarar för tillsynen över småbarnspedagogiken bedrivs av någon annan producent av småbarnspedagogiska tjänster.

130 a §

Kommunerna har rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på följande skattefria tjänster och varor som de anskaffat:

2) tjänster eller varor i form av socialvård enligt 37 och 38 a §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 35 § 1 punkten och 38 § 1 mom. träder emellertid i kraft den dag då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster med stöd av lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs från kommunerna till landskapen.

Lagen tillämpas när skyldigheten att betala skatt har uppstått den dag som lagen träder i kraft eller därefter.

2.

Lag

om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i mervärdesskattelagen (1501/1993) 35 § 1 punkten och 38 § som följer:

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

1) vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten eller kommunen eller vård vid en tjänstenhet för hälso- och sjukvård som är registrerad enligt lag,

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bedrivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar samt vården av äldre personer, vården av och andra tjänster och stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 och är i kraft till den dag då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster med stöd av lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs från kommunerna till landskapen.

Lagen tillämpas när skyldigheten att betala skatt har uppstått den dag som lagen träder i kraft eller därefter.

Helsingfors den 27 september 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 59 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 1218/1994,
ändras 35 § 1 punkten, 36 § 5 punkten 38 § och 130 a § 1 mom. 2 punkten,
av dem 36 § 5 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995 och 130 a § 2 punkten i lag 1457/2001, och
fogas till lagen nya 38 a och 38 b som följer:

Gällande lydelse

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

1) vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten eller kommunen eller vård som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/90),

Föreslagen lydelse

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

1) *vård vid en tjänsteenhet för hälso- och sjukvård som är registrerad enligt lag,*

36 §

Skatt betalas inte heller på försäljning av följande varor och tjänster

5) varor och tjänster som används direkt i hälso- och sjukvård och som den som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården enligt 35 § 2 punkten inom ramen för denna sin verksamhet överlåter till någon annan som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster eller till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

36 §

Skatt betalas inte heller på försäljning av följande varor och tjänster

5) varor och tjänster som används direkt i hälso- och sjukvård och som *en sådan producent av hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om produktion av social- och hälso- och sjukvårdstjänster (/) som inte är ett offentligt samfund* eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården enligt 35 § 2 punkten inom ramen för sin verksamhet överlåter till *en sådan producent av hälso- och sjukvårdstjänster* eller till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Gällande lydelse

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bedrivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar, *barndagvården*, *åldringsvården*, omsorgen om utvecklingsstörda, andra tjänster och stödåtgärder för *handikappade*, missbrukarvården samt annan motsvarande verksamhet.

59 §

Skatt betalas inte på försäljning av följande varor och tjänster

5) *tolkservice till döva*,

130 a §

Föreslagen lydelse

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bedrivs av staten eller *landskapet* samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar *samt vården av äldre personer, vården av och andra tjänster och stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning*, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet.

Med socialvård avses också sådana tolkningstjänster på grund av hörsel-, synhörsel- och talnedsättning eller annat motsvarande handikapp som ordnas med stöd av lagen eller understöds med statliga medel.

Socialvård

38 a §

Skatt betalas inte på försäljning av småbarnspedagogiska tjänster.

Skatt betalas inte heller då den som tillhandahåller småbarnspedagogik i samband med detta överlåter tjänster och varor som vanligen hör till de småbarnspedagogiska tjänsterna till den som erhåller småbarnspedagogiska tjänster.

38 b §

Med småbarnspedagogiska tjänster avses daghemsverksamhet, familjedagvård och annan småbarnspedagogisk verksamhet som bedrivs av kommunen eller som under tillsyn av de myndigheter som svarar för tillsynen över småbarnspedagogiken bedrivs av någon annan producent av småbarnspedagogiska tjänster.

59 §

Skatt betalas inte på försäljning av följande varor och tjänster

(5 punkten upphävs)

130 a §

RP 148/2018 rd

Gällande lydelse

Kommunerna har rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på följande skattefria tjänster och varor som de anskaffat:

Föreslagen lydelse

Kommunerna har rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på följande skattefria tjänster och varor som de anskaffat:

2) tjänster eller varor i form av socialvård enligt 37 och 38 a §.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 35 § 1 punkten och 38 § 1 mom. träder emellertid i kraft den dag då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster med stöd av lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs från kommunerna till landskapen överförs från kommunerna till landskapen.

Lagen tillämpas när skyldigheten att betala skatt har uppstått den dag som lagen träder i kraft eller därefter.

2.

Lag

om temporär ändring av 35 och 38 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i mervärdesskattelagen (1501/1993) 35 § 1 punkten och 38 § som följer:

Gällande lydelse

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

1) vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten eller kommunen eller vård som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/90),

Föreslagen lydelse

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

1) vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten eller kommunen eller vård vid en tjänsteenhet för hälso- och sjukvård som är registrerad enligt lag,

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bed-

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bed-

RP 148/2018 rd

Gällande lydelse

rivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar, *barndagvården*, åldringsvården, omsorgen om utvecklingsstörda, andra tjänster och stödåtgärder för *handikappade*, missbrukarvården samt annan motsvarande verksamhet.

Föreslagen lydelse

rivs av staten eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, då verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar *samt vården av äldre personer, vården av och andra tjänster och stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning*, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 och är i kraft till den dag då ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster med stöd av lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet överförs från kommunerna till landskapen.

Lagen tillämpas när skyldigheten att betala skatt har uppstått den dag som lagen träder i kraft eller därefter.
